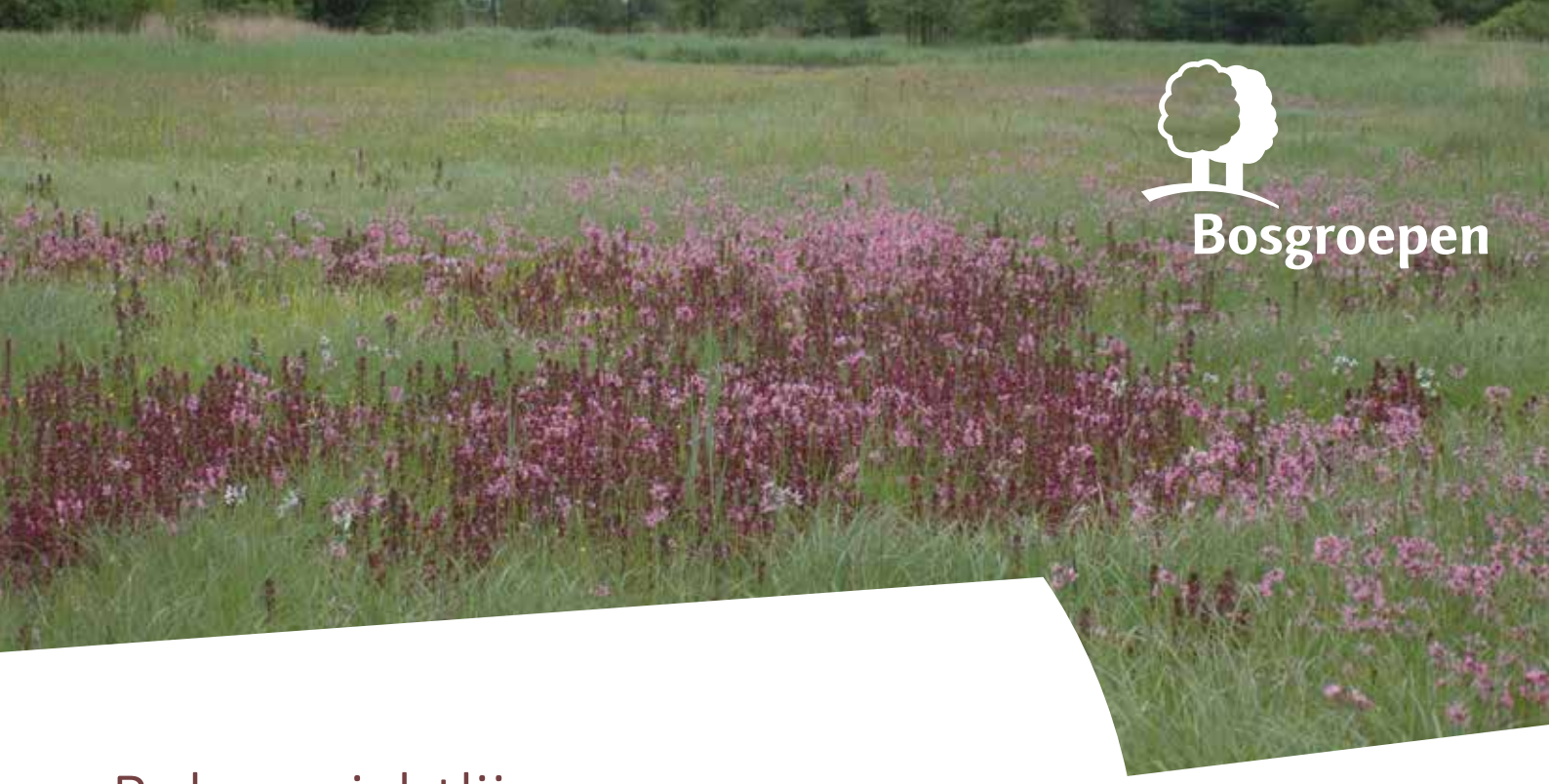

Bosgroepen

Beheerrichtlijn
Vochtig hooiland (N10.02)

Vochtige hooilanden zijn door ontginning, ontwatering en bemesting zeldzaam geworden. Deze graslanden worden jaarlijks gehooid, soms tweemaal, al dan niet met nabeweiding. Het gaat om bloemrijke graslanden, vaak geel van soorten als grote ratelaar, gewone roklaver, moerasrolklaver, geel walstro, scherpe boterbloem, kruipende boterbloem of gewone dotterbloem. Het vochtig hooiland bestaat voor minimaal 60% uit een korte, gesloten graslandvegetatie. Variatie in structuur is belangrijk voor faunasoorten die in het vochtig hooiland voorkomen. Zo is een korte, gesloten graslandvegetatie van belang als broedgebied voor weidevogels. Naast een korte vegetatie is aanwezigheid van andere structuurelementen zoals hoge, overjarige vegetatie en struweel van belang voor dagvlinders, sprinkhanen en kleine zoogdieren.

Instandhoudingsbeheer

- 1 keer per jaar maaien en afvoeren in de periode eind juli–half september. Bij van nature voedselrijke graslanden, zoals overstroomde dotterbloemhooilanden in beekdalen: twee keer per jaar maaien en afvoeren in de tweede helft van juni en in september/oktober.
- Eventueel voor- of nabeweiden. Op grasland in weinig bodemvruchtbare terreinen maximaal 0,5 GVE/ha; in bodemvruchtbare terreinen kan dit oplopen tot maximaal 1,5 GVE/ha.
- Bemesten met ruige mest of kalk is níet toegestaan. Alleen bij instandhoudingsbeheer kan een lichte bemesting om de 3-5 jaar (1-3 ton ruige mest per ha) wenselijk zijn. Hiertoe moet de eigenaar een ecologische (bodem)onderzoek kunnen overleggen.
- Bosopslag verwijderen.
- Aangepaste maaiapparatuur gebruiken, afhankelijk van de draagkracht van het terrein.

Kwaliteit verhogend beheer op standplaatsniveau

- Bij voorkeur maaien met een machine waarmee geen insecten en andere kleine fauna worden opgezogen.
- Afhankelijk van de voedselrijkdom twee keer per jaar maaien als onderdeel van verschralingsbeheer.
- Jaarlijks op wisselende plekken 5-10% van de oppervlakte niet maaien. Overweeg daarbij om sinusbeheer toe te passen. Daarbij wordt gewerkt met slingerende maaipaden en blijft per maaibeurt ca. 40% van de vegetatie staan. Het maaibeheer varieert in ruimte en tijd. Als resultaat ontstaat veel meer variatie in structuur en daarmee soorten, wat gunstig is voor de biodiversiteit.
- Geleidelijke overgangen creëren naar aangrenzende terreintypen, via bijvoorbeeld ruigte en struweel. Ruigtezomen periodiek maaien, bijvoorbeeld eens in de 4 jaar.

Kwaliteitsimpuls op landschapsniveau

- Het optimaliseren van de hydrologische situatie is van groot belang voor dit type: tegengaan van ontwatering, herstellen van grondwaterinvloed en zorgen voor een goede waterkwaliteit.
- Het gebied kan worden versterkt door uitbreiding van de oppervlakte en/of door verbinding met vochtige hooilanden in de omgeving.

Signalen voor achteruitgang van de kwaliteit van het beheertype

- Afname van karakteristieke soorten zoals gewone dotterbloem, kievitsbloem, grote ratelaar of grote pimpernel (zie Index Natuur en Landschap voor meer karakteristieke soorten).
- Toename van ruigtesoorten zoals ridderzuring, akkerdistel en grote brandnetel.
- Sterke toename van pitrus, riet, haarmossen of veenmossen.

Waar zitten de kosten in

- Maaien en afvoeren.
- Onderhouden/vervangen van bruggen/duikers/dammen/stuwen/putten.
- Onderhouden van watergangen.
- Begrazing binnen rasters/sloten.
- Verwijderen van ongewenste vegetatie.

Deze beheerrichtlijn is onderdeel van het Kwaliteitshandboek SNL-certificering van de Unie van Bosgroepen. Voor vragen over het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL) kunt u contact opnemen met de Unie van Bosgroepen. Voor specifiek advies over het beheer van uw terrein kunt u contact opnemen met de Bosgroep in uw regio. Zie ook de Algemene introductie op de Beheerrichtlijnen en de Index NL

Niets van deze uitgave mag worden overgenomen zonder toestemming vooraf door de auteur.
Tekst en beeld: Bosgroepen, 2024 | bosgroepen.nl | 0318-672628

Bosgroepen